

YESIEURI

istorie, artă, literatură

nr. 1

2023

fondator
Radu Iațcu-iatzco
0722831122

redactor șef
Constantin Nicușan
0742006575
redactor șef adjunct
departament literatură
Florina Moldovan
0744161980
redactor șef adjunct
departament istorie
Călin Dumitru Covrig
0741312245

redactori

Mona Maria Vâlceanu
Iulian Ionașcu- Franța
Andrei Breabăn

grafica

Saul Stainberg -SUA
Victor Bogorad
- Saint-Petesburg
Sabastiao Xavier de Lima
- Brazilia
Jiwenk – Indonezia
Ivailo Tvetcov – Bulgaria

Simfonia sticlei - coperta 3 și 4
Ioan Nemțoi

DTP

Patrik Zălogă
Alexandru Aurel Anuriev

Y E S E U R I

ISSN 3008-2161
ISSN-L 3008-2161

Librăria HERTZOG
Pasaj Mureș – MALL
Piața Victoriei Nr.14
Târgu – Mureș

editura_hertzog@yahoo.com

iatzco

O idee își găsește contur

Astăzi, în primele decenii ale secolului al XXI-lea, când tehnologia digitală a pus stăpânire pe circumvoluțiunile netede din interiorul „nepricepătorului” de pe umerii împovărați de grija caprei vecinului, ideea unei reviste culturale pare a fi o aventură utopică. O fi bine, o fi rău, cine știe ce și cum vor comenta cărcotașii înobilizați de titluri „dottorale”. Suntem conștienți că pălăvrăgelile lor se vor pierde ușor, în negura cotidianului trist al zilei de mâine. Așa că, ei să rămână cu trâncănelele, iar noi, bucuroși vom răfoi paginile unei reviste, ce va fi căutată de colecționari și găsită prin sălile de lectură ale bibliotecilor.

Revista „YESEURI” nu s-a născut întâmplător. Ideea a venit în urma unui dialog ciudat susținut între un vânător de știri comandate din diferite interese obscure, lăudându-se că lucrează la un radio dependent de publicitate și un pensionar, care nu are ce să le povestească nepoților, dar susținea cu argumente hilare și monosilabic credibilitatea știrilor de pe „Tik Tok” (un talcioc de vorbe). Încolțită, ideea revistei a fost frământată cu prietenii din lumea scrisului, care au cărți publicate la Editura Hertzog. Am fost încurajat de poetul Valeriu Stancu și Lucian Vasiliu (fost Director al Editurii Junimea de la Iași) să formez o echipă redacțională.

Cu noroc sau șansă, într-un târg de provincie se mai găsesc oameni îndrăgostiți de Literatură, Istorie și Artă, care nu agreează discordia gășcuțelor anonime măcinate de invidie meschină.

Provocarea a fost îmbrățișată de prietenul Călin Dumitru Covrig (profesor de istorie) care l-a nominalizat Redactor Șef pe Constantin Nicușan (Doctor în filosofie, membru UR,).

Cum propunerea de bun augur a dat un suflu optimist profesorului Constantin Nicușan, acesta a înființat un „Atelier de Creație Literară” cu entuziasmul doamnei profesor Florina Moldovan. Pentru realizarea acestui ambițios proiect au pus umărul la formarea unui mic colectiv de redacție, următorii scriitori: Mona Maria Vâlceanu, profesor din Pitești, Iulian Ionașcu, Doctorand la Universitatea din Clermont-Ferrand în Franța și Andrei Breabăn, jurist îndrăgostit de istorie.

Dar lista echipei rămâne deschisă pentru toți cei, care sunt conștienți că vorbele zboară fără să lase urmele celor scrise și tipărite.

constantin
nicușan

Editorial la un start cultural

YESEURI - o nouă revistă de cultură... la start. De ce *YESEURI*?... Pentru încărcătura de mister a creației? Pentru rezonanța de geografie europeană? Pentru ritmul dintr-o istorie „politică” a clipei?... Da, o clipă a cărei anatomie o explorăm, acordându-i hermeneutici transobiective, cu toată chimia subsecventă.

Așadar, ce vă spune *zoon politicon*? După Aristotel, este o definiție a omului, întrucât echivalentul literal al termenilor este „un animal social”. Simplu: adjectivul „politicon” derivă din cuvântul „polis”, care înseamnă „cetate”. Iar „politicon” ar purta sensul de *cetățean / al cetății*.

În lucrarea sa filosofică - *Politica* - Aristotel conturează și teoria despre educație („*paideia*”), în care definește conceptul de „om cultivat”, în fapt „*zoon politikon*”, adică cel care participă la viața cetății, înscriindu-se în coordonatele personalității creative și de integritate morală, conform imperativelor unei societăți proiectate spre binele general.

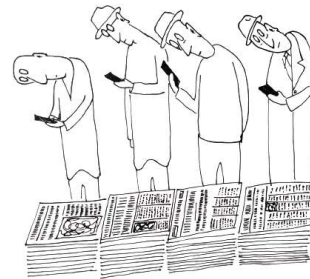
Aceste principii au rămas valabile și în societatea de astăzi, iată, încă un argument în demersul nostru de lansare a unei noi reviste cu profil cultural. *YESEURI* se vrea a fi, astfel, o platformă de largă respirație culturală, care să atragă nu numai forțe artistice și intelectuale din diverse centre și zone culturale ale țării, dar și din comunitățile românești ale diasporei. În fond, granițele naționale se află acolo unde se stabilesc frontierele culturii și civilizației de limbă română.

Structura revistei este definită și pe frotispiciu - istorie, artă, literatură - fiind completată suplimentar de o cronică a *Atelierului de creație literară*, care promovează, prin sesiunile lunare, talente din toate generațiile.

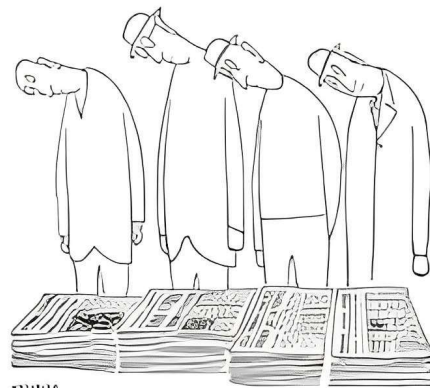
Într-o arhitectură grafică integrată, revista își propune în proiect, inclusiv reabilitări și recunoașteri ale autorilor unor creații plastice de excepție.

Printr-o politică editorială deschisă noutăților și programatic dedicată fenomenului cultural național, european și universal, dar și tendințelor de perspectivă, colegiul redacțional al revistei este activ implicat într-o dinamică a ofertei la înalte standarde și coordonate de actualitate ale gustului estetic, în ceea ce privește creațiile artistice, dar și cu respectarea adevărului științific în studiile și eseurile pe teme de cercetare, socio-filosofice, istorice, literare ori artistice.

Cu fiecare număr al revistei, ne dorim o exigentă decantare a valorilor, pentru a aduce consumatorului de cultură, pe lângă „cuvântul care zidește”, bucuria regăsirii și confirmării orizonturilor sale de așteptare, în plaja de calitate a vieții spirituale, pe orice meridian planetar s-ar afla acesta.

Nr. 1-2023

YESEURI

cornel antoniu

Fericit cel ce merge

Fericit cel ce merge pe urmele tale
 Fericit mirosul,
 Fericite simțurile,
 Pământul cu umbra ta fericită
 Și copacii în exaltare!

Fericit cel care te-a văzut
 Cu sângele,
 Cu somnul. Fericit
 Pământul acesta cai lumânare

Abia ating asfințitul
 Poalelor tale.

Între ape

Să te apropii,
 O, să te apropii
 Cu gura de buzele mele
 Îmbrăcată în aerul tău lung.
 Încet se mișcă perdeaua
 Atinsă de răsuflarea cuiva
 Fierbinte și întretăiată –
 Și-ți pâlpâie albă
 O floare în păr. Abia stârnit
 Praful se ridică în jurul tău
 Ca un stol de porumbei,
 Și din stradă
 Se aude fanfara crinilor.

Tu vii petrecută de un parfum greu
 Și de îngeri cu aripi de măceș,
 Tu vii cu o algă în jurul sânilor
 Și pe genunchii mei îți așezi somnul

Eu știu

Eu știu: anii, pădurea, toate
 Cum înfrunzesc
 Și cum de mine se depărtează
 Arunc mâinile, inima, aerul.
 Urma lor o arunc.
 Ca într-o peșteră
 Ochii mei se rotesc
 Gândurile, limba.
 Aude cineva?
 Și între atâtea uragane
 Rostogolitele și ruptele vânturi
 Steaguri în bernă la gura
 Scobituri mele – acel ochi
 Tandru, albastru, absent.

Despre o anumită pasăre

Nu se pot spune în cuvinte,
 Și mai cred că ea nu există.

În pasărea aceea nu stă nimeni
 Ea e din aer și vânt.
 Uneori însă
 Cineva se aude înăuntru
 Răsucind o cheie și atunci
 Pasărea se rotește pe o tîpsie
 Cu rumeguș.
 Sau aerul sau vântul dimprejurul ei
 Sau chiar rumegușul de pe tîpsie –
 Pentru că pasărea, v-am spus,
 Nu cred să existe
 Iar cântecul e de pe altă lume.

Tot îmi spun

Tot îmi spun: uită de tine,
Uită de tine, mai ales de tine.

Noaptea crește alături de cuvinte
Și alături de lucruri
Și alături de numele lor.
Noaptea și cuvintele cresc în pădure
Pădurea e plină de lumânări ca un templu
Sufletul meu se ridică din ele
Ca luna
Tot îmi spun: uită de tine,
Uită de tine, mai ales de tine,
La ușă cineva bate cu inima,
La ușă cineva bate cu inima.

Desenez o pânză, în vis

Și deodată s-a ridicat cerul din ape
Ca o pânză brodată s-a ridicat,
Eu mă aflam rugător la un semn
Și semnul era ca o femeie la geam.

Barca pleacă și țărnul a înflorit –
Eu sunt acolo în barcă,
Noaptea este acolo în barcă –
Geamul seamănă cu sângele meu:
Tu treci, arcuind aerul.

Nimic

Mai adevărat decât marea și țărnul
Pe aici au trecut toate corăbiile lumii
Aici au rămas toate cântecele pământului.

E timpul să încerc ceva simplu
Ca o rugăciune
Eu, care mă plimb cu vântul în cămașă
Urmărind aripile întinse ale pescărușilor –
Dar, ce să spui când plaja e pustie
Și când pleoapele sunt lipite cu sare
Când în urmă toamna face semne din frunze
Și din frunze pleacă, pleacă și pleacă
O dansatoare.

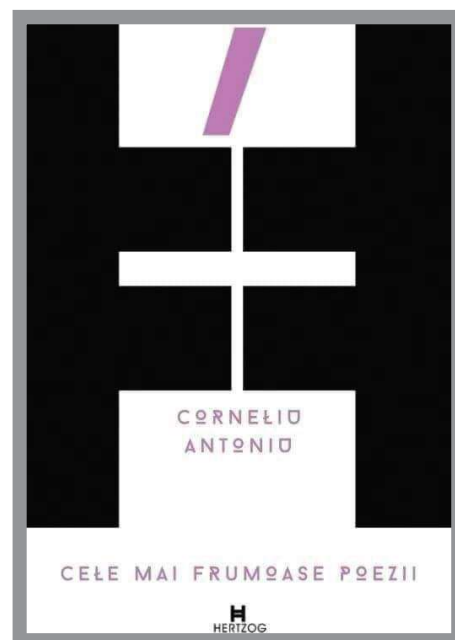
Fabricantul de flăcări

Tu care ești
Fabricantul de flăcări
Subțiri: Purtătorul
Unei aripi întinse
Și al unei răni
Din care crește luna:
Tu, frate geamăn
Cu trandafirul roz
Mult aprins.

Perilissima

Umbra care
Ți se strecoară în păr
Și zâmbetul din colțul gurii
Pălăind plăpând
Teama de a nu fi surprinsă
Îngânând versuri
Dintr-un poem uitat,
Apoi roșeața palidă
Sub care te ascunzi
Și privirea umedă

Din volumul colecției „Cele mai frumoase poezii”, Editura Hertzog

leo butnaru

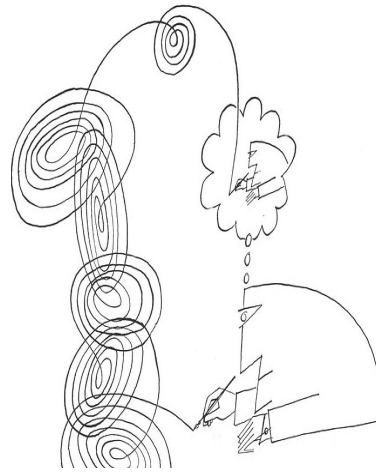
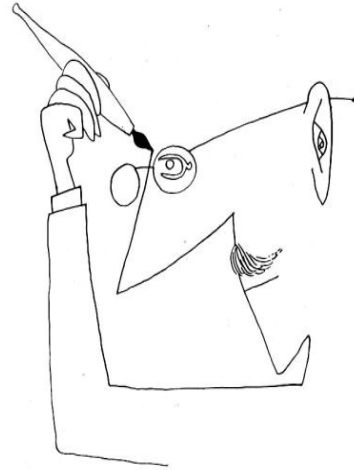
târâș, prunc în scutece

o fi chiar cum spune pediatria – mersul în patru labe
ajută copilul să-și întărească musculatura
și este primul mod de a se descurca pe cont propriu.

... nu ar mai fi de adăugat decât că
descurcându-se deja pe cont propriu
în orice direcție s-ar târî – copilul se târăște spre viitor.

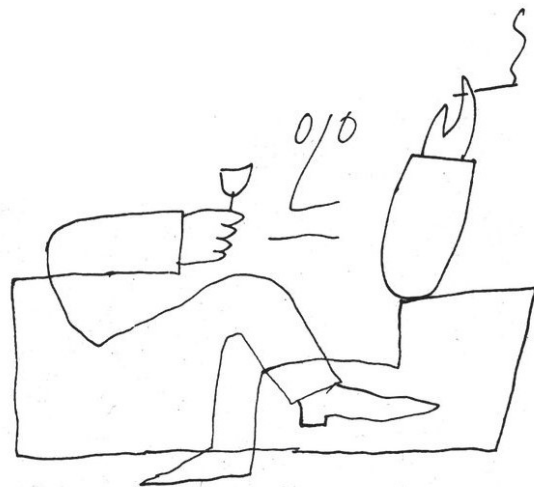
prunc neliniștit zvârcolit
la un moment dat creându-ți impresia că
neîndemânatic, neputincios precum e
încearcă totuși să-și potrivească scutecele
în loc de aripi...

pentru că
de cum conștientizează că a venit pe lume
omul începe să caute ieșire din situație.

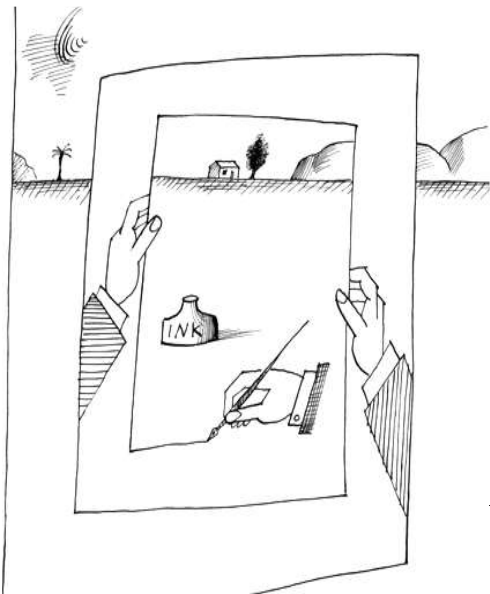
mielul

când
spre a-l ocroti de gerul iernii
părinții aduceau în casă
punându-l pe țol
lângă sobă
un plăpând miel de Astrahan
încă aburind de căldura placentei
de căldura burții mamei sale
(și a... mioriței în general)
cârlan cu chipul – cum ar fi zis Ayghi –
de prunc egiptean
pictat plat pe mur de piramide
eu îl întâmpinam cu cântec din scripcă de hlujan
scârțâindu-i ceva – poate că fără să știu
chiar „Hârciogul” de Beethoven
de care de fapt

în satul nostru nu știa nimeni
sau doar poate cineva din cancelaria școlii
ar fi putut descifra
ce-i cântam eu acelui miel-copil
cu chipul pruncilor
faraonilor de la Nil.

prelins de miere

ochiul luminii în prelinsul de miere e mai fin
decât trecerea ei prin vitralii și vuiet de orgă
dar aici gradul de comparație e unul relativ
odată ce actantul e același, lumina ca eglogă
scoasă nobil din condiția frustră de prisacă și
amestecată cu mirul în arta sticlei prin domuri
cu Bach și Purcell ce parcă între noi și cer
au râvnit să-i traseze sufletului drumuri.

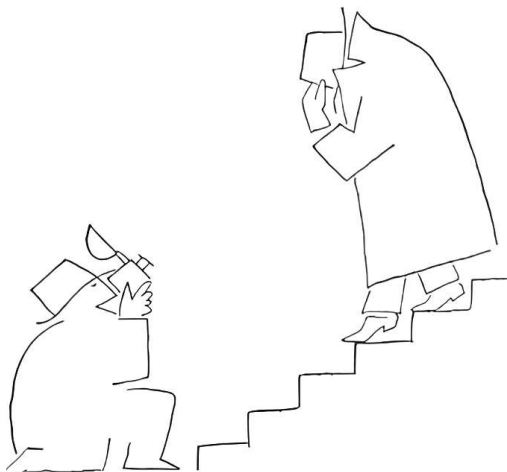
... eu unul îmi amintesc prelinsul de miere în
Negureni, sat pe Răutul-râu, unde m-am născut
și în auriul mierii de-atunci era atâta zi de azi,
zi de azi, zi de azi, chiar de era atât de demult...

răuțuț

peste reliefurile noastre deluros
peste sepiile anotimpului ce s-a sfârșit
iarna a sosit pe jumătate.
împrejurimile parcă-s acoperite cu fotografii alb-negru
mototolite.

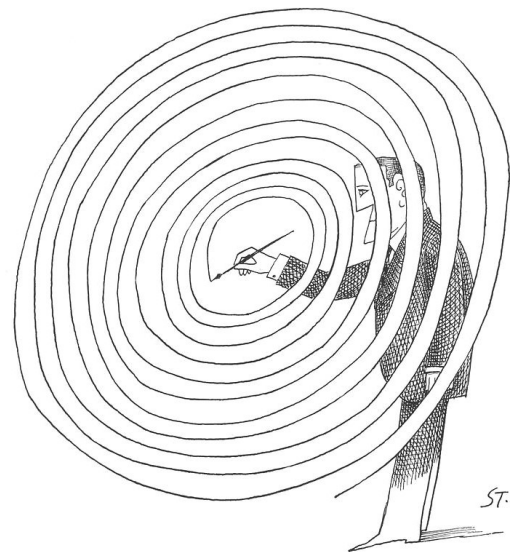
mai distinct e doar Răutul
(pentru cei ce nu știu e vorba de un râu generos).
iar pe aici a mai rămas ceva din vâlmășagul
dar, poate, din ordinea Genezei
când Dumnezeu inventase eminatele timpului
și îl pornise
iar timpul – întâi și întâi –
fusesse prunc de o secundă
crescând cu fiecă clipă născută-trecută concomitent
timpul botezat în cristelnița propriei sale grabe
iar pentru a-l învăța ce are de făcut
Creatorul i-a arătat spre un râu
zicându-i: „vezi? curge... asta fă-o și tu”.

iar mie îmi place să cred că acel râu-învățător
era chiar Răutul copilăriei mele.

memoria lumii

... amintiri din viitor? – să fim serioși...
 Omul nici măcar prezentul nu și-l poate aminti
 nu tocmai...
 în genere
 e mereu în extindere
 cealaltă parte a memoriei lumii
 în care se află
 aruncate alandala
 lucruri și evenimente uitate definitiv.
 dacă
 ar mai fi fost împovărată și de ele
 lumea pur și simplu s-ar fi anihilat de la sine.

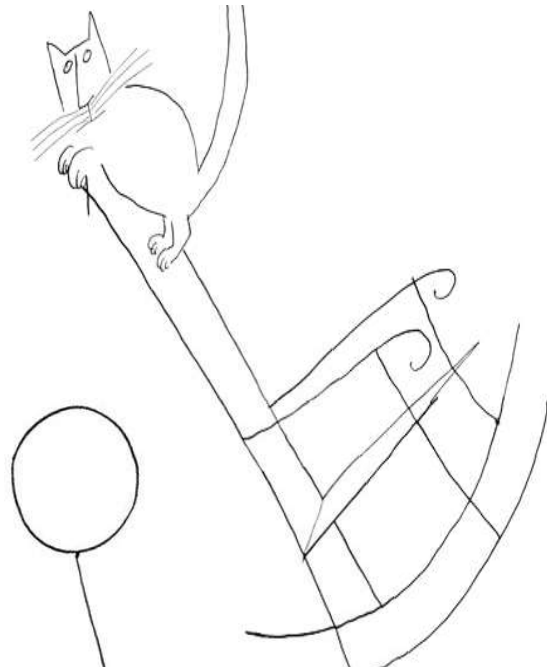

înger făcând autostopul

când
 pe Pământ
 îngerul păzitor ridică o aripă
 să nu crezi că el ar vrea să-și ia zborul
 să te abandoneze.

nu, poate el face autostopul.
 are de mers undeva
 că n-o să stea viața întreagă
 nedezlipit de tine.

pur și simplu în scurta lui absență
 fii și tu mai precaut
 mai cu ochii în patru.

găoci

adolescenți
 în sân
 cu găocile zornăitoare ale speranței...
 când ne poticneam
 cădeam
 sau ne încleștam în amorul dintâi
 câte-o găoace plesnea
 se sfărâma
 cioburile fiind ascuțite
 tăioase ca de faianță – cioburile de speranță ncât
 din sân răzbătea jertfa de purpur a adolescenței
 purpuria ofrandă de speranță...

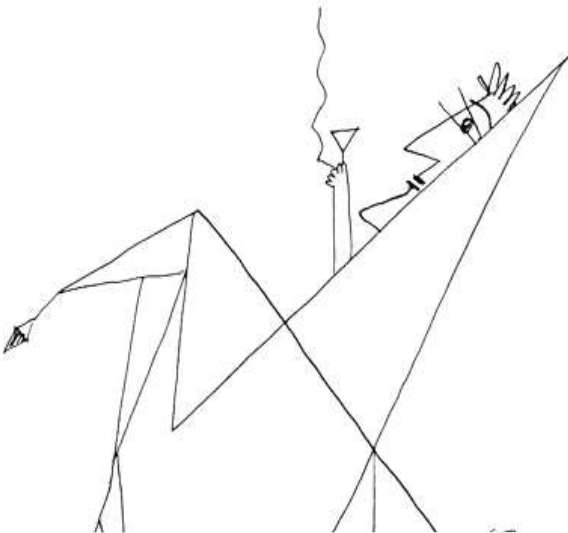
voiam să pictez icoane

te privesc foarte atent
 mult mai atent decât când te-am întâlnit
 demult, demult
 când eram foarte grăbit la trăit
 la privit, la ticluit...

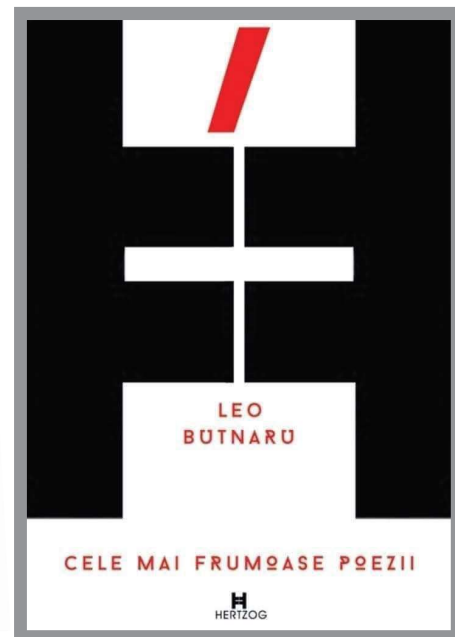
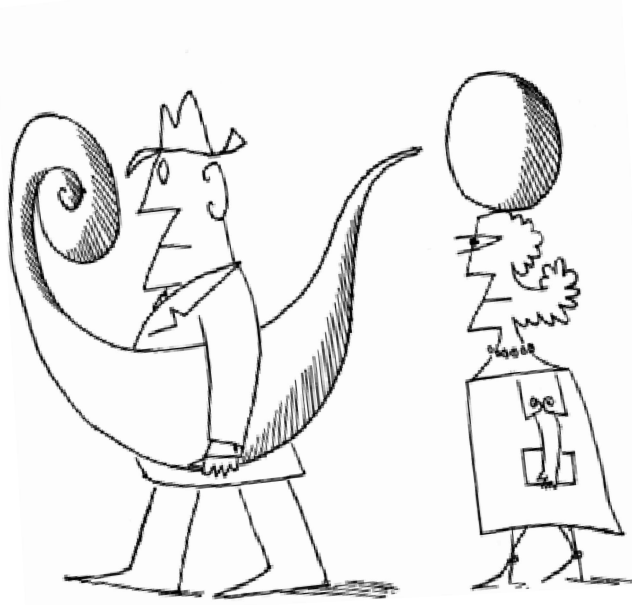
te privesc atent
 tot mai atent din toamnă în toamnă
 din teamă în teamă
 (deja mai puțin din toane în toane) și
 bineînțeles ar fi o prostie să te întreb:
 „unde ești tu, cea
 de pe chipul căreia voiam să pictez icoane?”

că nu ți-aș fi dușman
 spre-a te ispiti
 spre-a te descumpăni, a te supăra...

Dumnezeu știe unde ești, unde ai fi tu cea
 aflată acum chiar în fața mea

Din vol. colecției „Cele mai frumoase poezii”, Editura Hertzog

adi cristi

Focul

Caut în zadar o brichetă
să-mi aprind o țigară.
Întreaga planetă e-n flăcări.

Las ușa deschisă să intre lumina
în casa din care
a mai rămas doar ușa.

Te privesc adânc în ochi.
Lumea-i îngrămădită în mine
ca o șampanie Dom Pérignon

Soarele

Soarele amestecat cu nisipul plajei
îți sculptează trupul
cu ochiul ispitei!

Vântul îți ridică fusta
nepermis de sus:
Un drapel pe catargul deșteptării!

Marea se apropie de țărnam
ca lacrima
de colțul ochiului.

Pasăre

Porumbeii au ajuns să ciugulească plaja
Zborul lor amânat
îmbătrânește cerul.

Dezbrăcați pe plajă

suntem mai vii decât părem
în hainele de gală.

Cuvintele nu mai au nici un rost
când ochii sunt plini
de împrejurimi.

Unduire

Liniile curbe
desprind trupul
din monotonie...

Valurile înspumate
ajunse la mal
trădează marea ca fiind un vin spumant
(produs după metoda Champaign)

Ploaia mă ține de mână!
Tu cazi peste mine
ca o furtună.

Sămânța

Zgomotul inimii e viața însăși
Tăcerea începe liniștea
din moarte.

Ridică-te până la cer
Ai grijă să nu ajungi mai sus
Doar cosmosul îmi măsoară nimic
nicia.

Sămânța face parte din floare
Copilul rămâne în noi
doar ca o amintire.

Pâine

Merg pe jos
mai profund decât aş zbura
Urmele paşilor mei țin minte
capcanele drumului.

Culegătorii toamnei
sunt hoții de ieri
și flămânzii de mâine
cei care mai știu cum arată o pâine.

Țin minte trei cuvinte:
Eu te iubesc!
„Eu” putând fi oricine.

Rătăcirii

Nu-mi mai găsesc cuvintele
Le-am ascuns rătăcirii
vorbelor goale.

Când dormi
visul face parte din tine
Apele ploilor revin în mare
asemenea rătăcitorului acasă.

Vorbim despre inimă
ca despre funie în casa spânzuratului
Te latră câinele jucându-se cu tine.

Anatomie

Stai cu ochii închiși
mimând moartea
Pe geamul deschis auzi
Sfânta pomenire citită altuia.

Nori se ridică-n picioare deasupra mării
Marea cade-n genunchi
Între două valuri.

Ai urechile burdușite cu muzică
Șoapta mea de iubire
Îți urcă scărița atingându-ți ciocănelul

Prăbușire

Pe sub ochi îmi trec fluviile subterane
Oceanul din inimă mă scoate
la suprafață.

Te strâng în brațe
și iubirea îmi devine infinită!
O frunză îmi acoperă umbra.

Mă ridic să te privesc
și nu mai știu cum să cobor.
Prăbușirea mă învață să sper.

Inutil

Întins sunt briza mării.
Ridicat
aerul mă arde pe rugul redutelor.
Țin minte doar ceea ce nu-mi face rău.
Atacul de cord l-am scos la licitație.

Obosit sunt în cea mai bună formă
Odihna cioplește din mine
statuie vodală a inutilului.

Din vol. colecției „Cele mai frumoase poezii”, Editura Hertzog

iulian filip

Deșteptarea aripilor

Există inși, trăiesc pe malul mării
și nu pot înota... Cine mă crede?
Există omul – în același aer
ca pasărea, care în aer zboară...

Ce a făcut cu-aripile sărmanul?
De om întreb, că peștele le are
și când e pus pe goană-n apa lui
de prădătorii hămesiți, el zboară...

De pasăre, de aripile ei
adeseori mă-ntreb nedumerit:
de ce-i cerșește omului fărâme
și-n palmă ori pe umăr i se-așează?
Doar ca să-i placă celui fără-aripi?
Ori uluită-i și în așteptare:
câți prădători să mai suporte omul,
până aripile să-l smulgă salvator
în aerul și-n cerul tuturor?

... Dar unii prădători ce sus planează,
cu ce aripi imense-s înarmați!

Sonetul colăceilor și cailor de lut

Minuni copilăria ne-nvăța...
Cât vaca-mi permitea, păscând în pace,
din glod, din luturi modelam ce-mi place...
Creația ca la-nceput era,

doar că aveam deja multă lumină
de noapte despărțită, și uscatul...
Știam cum crește mama aluatul...

Ce colăcei mai înălțam din tină!
... Pe undeva, de soare pârjoliți,
căluții mei de lut mai zac sub iarbă
ori tulbură arheologi pripiți

să mi-i declare-n foarte mare grabă
din ere depărtate despletii
și rătăciți de herghelia oarbă.

Oglinda la urma urmei

Numai moartea știe
cum să țină oglinda,
ca omul să-și vadă
în clipele de la urmă
filmul adevărat
al căii trecute – morții
nu-i tremură mâinile...

Cinematograf
cu un sigur spectator – moartea
nici măcar nu trage cu ochiul la ecran:
atât de asemănătoare-s toate,
îndeosebi
finalul,
care poate fi doar de două feluri
unul moare cu fața la perete,
altul cu fața la lume...

Plasturele

Mi-a răcit un mușchi – pe omoplat...
Omoplatul stâng o rană-mi pare,
parcă-aripa-n rădăcini s-a inflammat...
Când încerc să zbor, cutremurare!

Apropo de Creangă (exercițiu)

Din frunză, prin frunze,
din creangă în creangă
deprinzi să cobori din pom.

Cu frunza-ntre buze
în leagăn de creangă
pornești să-ndrăgești să fii om.

Domoală-mplinire, rouă-n privire,
urme cetind-recetind...

Plinu-amintirii,
semnul trăirii –
o lume spre lume venind...

Oglinda la urma urmei

Numai moartea știe
cum să țină oglinda,
ca omul să-și vadă
în clipele de la urmă
filmul adevărat
al căii trecute – morții
nu-i tremură mâinile...
Cinematograf
cu un sigur spectator – moartea
nici măcar nu trage cu ochiul la ecran:
atât de asemănătoare-s toate,
îndeosebi finalul,
care poate fi doar de două feluri
unul moare cu fața la perete,
altul cu fața la lume...

Iertați-mi zborul stângaci

Lângă pânzele ghilite de voi,
fete frumoase,
lângă pânzele albe întinse pe iarbă,
pe iarba împetriștată cu păpădii galbene
m-au răvășit visele.

A fost de ajuns o boare
ca să mă înalț, aripat
cu pânzele voastre, în ceruri...
Iertați-mă, blânde fete,
că vi le-am ars pe la colțuri
am trecut neatent pe sub stele.
Iertați-l pe cel ce zboară stângaci!

Bună zi

Într-o zi va fi zi bună
pentru bună-mpreunare.
Cine poate fi-mpreună,
Doamne?
Că-i... globalizare!

Toți cu toți?
Cu oarecine?
Să nu stânjenim străinul?
Dar acum... cumva e bine
și românul cu românul?

Nu am cere găzduire
Europei, nimănui,
nu-am schimba povestea firii
nici icoana neamului.

Poate peste Prut mai multe
punți și poduri refăcute,
precum paginile smulte
din cazanii mai demulte

Prutul nu-i Mediterană –
nu-ar fugi, s-ar aduna
tot românul, ca-ntr-o rană,
să-ndreptăm istoria!

Cum mă mai spun

Pășteam vaca și pășteam
Paștele cu Învierea
și Paștele cu Blajinii,
și ne jucam de-a îngroparea și dezgroparea
în șantierul arheologilor nemți,
scormonind pe moșia Sofiei...
Credeam că-s spioni rămași

după al doilea război mondial,
căutând comori tănuite în grabă
câteva zeci de ani în urmă...
Pășteam spionii și inamicii
semănăturilor de porumb în pătrat,
pe care le răream,
să rămână doar câte un lujer
și nici o buruiană,
și nemții ieșeau din pământ
cu cioburi colorate,
ornamentate cu semnul infinitului,
întrebându-ne unde-s celelalte
din ulciorul ars și spart
acum 6000 de ani
în epoca Cucuteni-Tripolie...

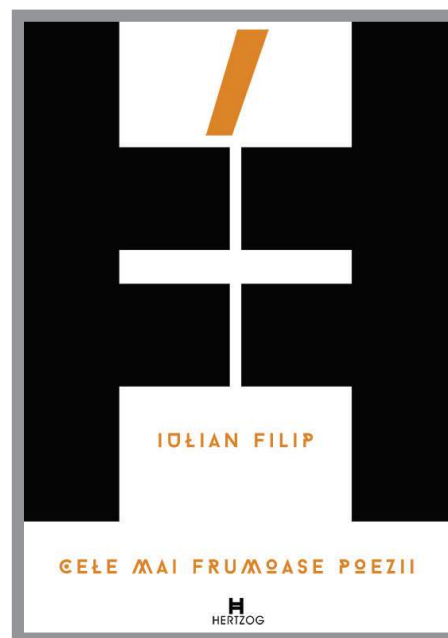
Doamne,
cum trăiam din cincinal în cincinal
între ruine milenare
și cum nu se legau întrebările nemților
care ieșeau din moșia Sofiei
cu semnele infinitului
pe cioburi colorate
cu nemții din filmele victorioase sovietice
și nici cu nemțoaica din Sofia,
căreia îi pășteam, fără nici o șansă, vaca,
iar vaca nemțoaicei și vaca mea
nu avea nici un interes pentru nemții
scormonind în pământurile Sofiei – cel puțin,
laptele-l adunau dintr-o iarbă
categoric mai fragedă...

Câte flori rămân din nuntă

Cum veneam să te văd,
cum veneam și așteptam să te văd,
cum zburam pe drum și așteptam
să te văd cum mă aștepți între flori,
ce-mi fu dat ochilor să vadă?
drumul flutura,
de o parte și de alta,
o nuntă de flori!
Veneam cu o nuntă de flori
spre unde tu mă așteptai între florile tale,
care (știi că!) îmi plac...
Dar trebuia să trec cu bine două răscruci...

Cum treceam de prima răscruce,
băgai de seamă
că drumul meu către tine
s-a îngustat,
iar florile cu nunta
veneau pe numai o parte a drumului...
Pe cealaltă parte de drum
careva
își despletea o cosiță lungă, prelungă,
dar atât de căruntă,
că se contopea cu pâlcul de pelin
așternut în tot lungul drumului îngust...
Cum treceam de a doua răscruce,
băgai de seamă
că florile-au rămas în urmă,
încurcate
de drumul preschimbat în cărare,
iar cărarea pe sub salcii trecea,
iar florile se feresc de pelin
și de plânsorile salciilor...
Cum veneam
să te văd,
cum veneam și așteptam să te văd,
cum veneam pe cărare și așteptam
să te văd
cum mă aștepți între flori,
mă temeam oarecum
de a treia răscruce...

Din vol. colecției „Cele mai frumoase poezii”, Editura Hertzog

adrian alui gheorghe

Blues

Mi-au murit mulți prieteni.
Deși au murit, unii continuă să trăiască.
Paradoxală e viața, paradoxală e moartea.

Unii mă mai sună uneori, deși sunt morți.
Alții nu mă sună, deși par vii.
Viața morților e plină de stupizenii,
moartea viilor e un decont
pentru cei care trăiesc în deșert.
Unul dintre morți mi-a telefonat
ca să îmi explice
că s-a obișnuit cu moartea în viață
încât mă urăște pentru că am rămas viu.
Închid telefonul, trag perdeaua.

Poezie, bon de consum

Se iau pe rând zilele una câte una
și se consumă încet
mai strecori câte o după amiază
în buzunarul de la spate
mai strecori câte o noapte,
în buzunarul de la piept.
semnezi de primire

semnezi că toate sunt la locul lor
soare, cer, pasăre, nor.
nu toate zilele sunt la parametrii
din certificatul de garanție
rebuturile sunt returnate

se adună într-un univers paralel
care e plin
dă peste margini
se lucrează prea mult sub stas.

urmează semnăturile în clar
pe fiecare exemplar

primitor- distribuitor,
consumator-primitor

distribuitor-consumator,
primitor- distribuitor
consumator.

Jumătăți de lună

(Și) noaptea a trecut
peste tine
sîinii tăi răscolindu-i
cum copiii se joacă,
mușuroaiele furnicilor le trezesc

și eu vin să-i refac
cu degetul să desenez galeriile
obscure ce duc spre inimă

cîte nopți cîte nopți
cîntînd
cu saxofoniștii morți
prin ierburi
lipind jumătăți de lună
pe pieptu-ți
rîzînd: ce copilăros univers
ni s-a dat
spre cheltuială
spre risipire

(și) noaptea a trecut
peste tine
sîinii tăi răscolindu-i
cum copiii în joacă
mușuroaiele furnicilor le trezesc.

Made in China

De la prima carte semnată
de MoYan pe care am citit-o
am spus că va lua premiul Nobel
lucru de care academia suedeză a ținut cont

(mulțumesc, academia suedeză,
sper să colaborăm mai departe
mai am câteva propuneri
o să revin cu amănunte de asta
nu vă faceți planuri pentru mult timp);

deși cu mult timp înainte de a citi
obosit de viață, obosit de moarte
mâncam conserve made in China
îmbrăcam haina made in China
mă scăldam în parfumuri made in China;

da, guvernul meu e unul made in China
am citit asta pe marginea fotografiei de grup,
până și limba română
pe care o vorbesc politicienii
din fotografie este made in China;

pe sânul tău azi am citit made in China
sărutul tău de dimineață a fost made în China
vin și trec anotimpuri made in China
le petrec cu o tristețe made in China;
seara chiar m-am gândit la bucătăreasa
lui confucius și i-am dat dreptate:
omul nu e decât holograma unui univers
proiectată într-un bob de orez
preparat după o rețetă secretă.
seara chiar m-am gândit la bucătăreasa
lui confucius și i-am dat dreptate:
omul nu e decât holograma unui univers
proiectată într-un bob de orez
preparat după o rețetă secretă.

Noaptea e o negresă

De unde credința absurdă că noaptea e
e negresă care mi se strecoară în pat.
Mirosul dulceag de alge al pielii
rămîne impregnat
între paginile

cărților încît blînda lectură îmi dă
senzația că existența mea e o tragică
luptă de supraviețuire că sînt marinarul
căzut peste bord din neînțelegerea unei anume
coerențe. vino și stai lîngă mine. par singur
deși întotdeauna din precauție îmi iau
o amintire de sprijin, noaptea aceea de exemplu
care mi s-a părut a fi o negresă ce mi s-a
strecurat în pat, avea pielea transparentă
carnea eterică numai sărutul ei era un nisip
aievea lunecîndu-mi prin vise. poți să-mi spui:
“răul din noi călătorește numai pe marginile
zdrențuite ale lumii”

vino și stai lîngă mine.
ești noaptea.
și în noapte psalmii nu ruginesc.

De ce n-ar trebui lăsată poezia pe mîna copiilor

De ce n-ar trebui lăsată poezia
pe mîna copiilor?
Pentru că o mototolesc,
o umplu de cerneală pe față
încît rîd și clauzii de ea,
îi desenează cerculețe pe spate
și apoi
cu ghionturi bine țintite o scot în arenă,
asmuță cîinii pe ea în parcuri
și se știe că ei nu o mușcă
dar e destul să o rostogolească
așa cum ar
face vînt unei mingi la vale
(aici copiii aplaudă,
scot țipete excitate de mici monștri
care nu iartă nimic;
e oribil să-i vezi așa de mici
și plini de porniri destructive;
mamelor,
sentimentele voastre se fac oricum pulbere),
o folosesc drept tobă la jocuri,
o lovesc încît i se aud
încheieturile trosnind
iar pielea fină se decojește
în fișii care flutură hazliu în vînt,

dacă le aduni
îți dai seama
că nu rămii în mână
cu nimic.

De ce n-ar trebui lăsată poezia
pe mâna copiilor?
Pentru că e periculoasă: înțepă,
poate fi aspirată și mai târziu dă astm
sau o sensibilitate accentuată
la praful selenar
care se împrăștie indiscutabil
deasupra noastră

în nopțile cu lună plină,
au fost cazuri
când a supt sângele dintr-un deget
pînă a golit de tot bietul trup,
l-a terciuit cu călcîiul apoi
(în presă s-a cerut atunci
interzicerea ei prin lege!),
dă luciditate pînă se inflamează pleoapele,
pe limbă ustură,
în ureche zbîrnie,
în preajma ei fluturilor li se lipsesc aripile de aer

(o ciudățenie!).

Sînt multe motive pentru care
poezia nu ar trebui lăsată pe mâna copiilor,
dar pînă una, alta
măcar pentru a nu-i strivi accidental
vreunul din cele peste o sută de picioare.

Poemul de mulțumire

Carolinei

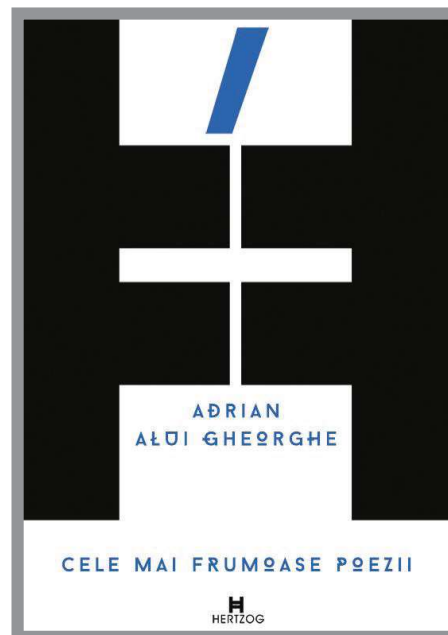
După ce am făcut cerul și pămîntul
după ce am muncit opt ore și jumătate
într-un birou
în care și cuvintele miros a cerneală
după ce am făcut cumpărăturile
și am plătit în avans dreptul la
zilele următoare
după ce am constatat că nu poți
pune întrebări tot timpul

fără să te înspăimînte răspunsurile
și în timp ce spiritul meu și al
altora plutea peste ierburi și ape
am inventat o ființă după chipul
și asemănarea mea i-am dat duh
am culcat-o în patul meu
și acum văzînd că și acest lucru e bun
scriu poemul de mulțumire.

Exil

A trecut poștașul
a sunat din greșeală i-am mulțumit
pentru că încă mai crede
că sînt în dialog cu ceilalți.
După aceea am citit continuu
din tratatul de descompunere
al lui Cioran
am subliniat cîteva propoziții simple
care mi s-a părut că le-am maicitit undeva.
Lucrurile sînt în general cunoscute
ca și oamenii.
N-a mai venit nimeni e aproape noapte
se întorc umbrele în lucruri.
aprind flacăra aragazului:
nu vreau să mă simt singur.

Din vol. colecției „Cele mai frumoase poezii”, Editura Hertzog

ioan pinte

sau despre defracare

un frigider
și doi oameni proști
un magazin undeva peste pasarelă
și cearta precum un nor negru
peste întreaga omenire
și cearta precum tornada dezlănțuită
un război greu de oprit
din care generația păcii nu înțelege nimic
un frigider și doi oameni complicați
s-au dus toate speranțele
nu mai e cu puțință înțelegerea
nu mai e cu puțință compromisul
un frigider stricat,
de fapt

Nr. 1-2023

anchidinos

cele frumoase nu sunt înaripate
nu zboară
ele sunt ca și găștele
derizorii și pașnice
și cârtitoare din când în când
iluzorie e numai mintea celui
care filosofează despre ele
cocoțat pe pietricelele
unui munte scufundat
frumos e numai glasul
rapsodului ion din chios
care stă gânditor
în căsuța lui de lângă mare
sprijinit pe pervazul ferestrei
și cugetă
despre coloane dorice
capiteluri spectacole
arene corinth și despre câțiva
tineri seducători din siracuză
frumoasă e numai dragostea

YESEURI

ivită din ruinurile
stoice ale teoriilor despre amor
și înaripată și zburătoare și gingașă
precum ofilirea și ridurile bătrânului anchidim

clipa

n-am avut somn nici odihnă
mă trezeam odată cu găinile
și asemenea pescarului somnambul
am forțat
toate mărele patriei
precum amiralul nebun
mi-am înecat toate corăbiile
se prea poate să fi fost o iluzie
se prea poate să fi fost un aisberg ascuns
undeva aproape de rotterdam
pe malul mării nordului
unde în martie anul acesta
am cules împreună cu cristi scoici
pentru iubitele noastre soții
oricum a fost ceva romantic
vântul bătea cu putere
peste valuri a apărut hokusai
aveam părul ud și dinspre port ca un corb uriaș
privea stalinist industrializarea
recunosc
am avut întotdeauna ambiția să sparg
cele mai scumpe obiecte cu zgomot
o, dar clipa aceasta îmi cere o pregătire specială
cu multă grație mi-am așezat uneltele
pe un covor fermecat
am șlefuit piatra până când din vanitate
și ea a primit o strălucire anume
am spălat-o în uleiuri
și am cufundat-o în vase bizantine
la un loc cu parfumuri, mirodenii și arome
nici nu știu bine
cum să numesc această ceremonie

cântec de înviere

dacă ai norocul să fii un serafim
 și-i timpul prielnic și direcția de zbor
 e pe deasupra cimitirului
 poți să auzi vocile poezilor cum se înalță la cer
 și poți vedea cum focuri de aur ard în mințile lor
 și cum poemele se nasc
 precum copiii care nu vor să vină
 pe lume trase cu forcepsul
 oh câtă grijă maternă și câtă iubire acordă poezii
 cerului albastru și aerului tare și rarefiat
 de deasupra oamenilor
 cât de încântați sunt ei când stau pe terasă
 cu o sticlă de bere în față
 și privesc insistent
 un pekinez care tocmai trece pe zebră
 strecurându-se abil printre picioarele pietonilor
 asemenea paznicilor de far
 dau în fiecare zi și în fiecare noapte
 piept cu uraganul
 soarele stă în loc luna
 „trece pe cer așa sfântă și clară”
 și numai
 stâlpul de foc înalt și zvelt ca o ispită
 ridicat dintr-o dată între ei și marea roșie
 precum zidul berlinului în fața inspirației
 îi mai surprinde...
 au ei poezii vii o tehnică anume
 lângă ei Dumnezeu se face mic
 mic de tot
 un omuleț acolo care se lasă dus de mână
 și încântat îi urmează ascultător
 până la marginile pământului
 privește și El uimit
 cum printr-o mișcare absolut surprinzătoare
 grația lor atinge perfecțiunea

dacă ai norocul să fii un serafim
 și-i timpul prielnic și direcția de zbor
 e pe deasupra cimitirului
 observi cum înviem unul câte unul și cum glorioși
 ne înghesuim la ferestre
 și pur și simplu nu știi ce să mai zici
 pentru că toată lumea
 vede-n sfârșit:
 câțiva poeți un Dumnezeu mic și un pekinez
 trecând pe zebră
 strecurându-se abil printre picioarele trecătorilor

melancolie

nu mai sunt liber demult
 astăzi mă privesc mai cu atenție ca oricând
 e clar e foarte limpede că am încărunit
 scot emoționat din buzunarul de la uniformă
 un brici ascuțit și asemenea
 unui kamikaze adolescent
 hârști! hârști! îmi elogiez înfățișarea
 câteva picături de sânge și o rană adâncă
 o tăietură până la os
 îmi trădează perfid melancolia
 astfel pregătit
 pot înainta disciplinat
 în urma profesorului miron
 intențiile bune cresc precum copăceii
 din lotul experimental
 dar nu pot sub niciun chip developa
 acest film alb-negru
 în care un elev de liceu
 tuns cu foarfecă precum gardul de tuie
 colorat zvelt subțirel ca o trestie
 deșurubează nestingherit inspirația
 cu o șurubelniță
 în atelierul mecanic
 și cu un magnet minuscul
 atrage pilitură fierbinte
 pentru războiul de o sută de ani
 și pentru că nimeni nu-i garantează
 că va fi învingător
 numără tractoarele republicii
 și le denumește călești
 ademenit și tulburat peste măsură
 de gloria altora
 speriat de proletarii de la popicărie
 iubește cu patimă pe violeta bozbcii
 din măgura ilvei
 și refuză să iasă
 din incinta castelului bethlem
 cu siguranță va rămâne
 pentru totdeauna aici
 îngropat în filmul acesta de celoid
 tuns regulamentar și îmbrăcat în uniformă
 de licean
 în locul lui
 eu
 prizonier al maturității, bărbierit și dat
 cu after shave
 pășesc disciplinat

în urma profesorului Miron
aprend lumânări pe mormintele grofilor
din cimitirul reformat
de lângă stadionul de fotbal
și îl privesc cu atenție
cum înaintează spre mine

tată și fiu

pentru ioana și andrei

pentru ioana și andrei
în fiecare zi intră și se roagă în Catedrală
aprinde și stinge lumânări
și spune cu voce tare rugăciuni nenumărate
pentru sufletul meu
stă în genunchi zile întregi
și numai copiii mici foarte mici
îi înțeleg roșeața din obraji
știe ca nimeni altul
să pună aureole cerșetorilor
și înțelege într-un mod aparte
și foarte amănunțit
curățenia de primăvară
are un prunc în brațe
și podoabe aurite la piep
și se deplasează cu viteza luminii
din țările calde în țările reci
seamănă cu sfiala, cu tandrețea și uneori
e aidoma aerului
pe care nu-l vedem dar care ne face atât
de mult bine
când se apropie de altar
eu mă ascund precum copilul chiric
după sfânta masă
și de acolo privesc uimit și atent
cum înaintează
și cum în mișcare fiind
spune cu voce tare rugăciuni nenumărate
pentru sufletul meu

în fiecare zi intru și mă rog în Catedrală
aprend și sting lumânări
și spun cu voce tare rugăciuni nenumărate
pentru sufletul lui
stau în genunchi zile întregi
și numai copiii mici foarte mici

îmi înțeleg roșeața din obraji
știu ca nimeni altul
să pun aureolă cerșetorilor
și pricep într-un mod aparte
și foarte amănunțit
curățenia de primăvară

am un prunc în brațe
și podoabe aurite la piept
și mă deplasez cu viteza luminii
din țările calde în țările reci
seamănă cu sfiala, cu tandrețea și uneori
sunt aidoma aerului
pe care nu-l vedem
dar care ne face atât de mult bine
când mă apropii de altar
văd pe cineva care seamănă cu copilul chiric
și se ascunde după sfânta masă
și de acolo mă privește uimit
cum înaintează
și cum în mișcare fiind
spun rugăciuni nenumărate
pentru sufletul lui

îi mulțumesc și mă topesc de emoție
îi mulțumesc și mă topesc de emoție

cântecul lui simion cirineu

umilința e asemenea florului din copilărie
când crezi ca ai descoperit amorul
și ți se face rușine de toți și de toate
și fără de veste
ești cuprins de panică și de frică la gândul
că ai fi putut săvârși primul mare păcat
și nu îndrăznești să-ți ridici privirea
tulburată de lacrimi
și nici nu visezi că ai putea cândva deveni
înger cântăreț
sfânt sfânt sfânt este Domnul Savaot
pe piciorușe lungi și subțiri
se sprijină sora noastră Minciuna
și râurile care altădată ieșeau din matcă
bogate în pești seacă
și iarba se usucă
și copacii stau pe maluri zdrențuiți
precum steagurile de luptă după înfrângere